

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 246. — STEV. 246.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 19, 1929. — SOBOTA, 19. OKTOBRA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

PROTILAŠKO RAZPOLOŽENJE V JUGOSLAVIJI

VELIKE DEMONSTRACIJE V DALMACIJI ZARADI USMRTITVE V. GORTANA

Raz poslopja v Beogradu so plapolale črne zastave. Maša-zadušnica za dijaka-mučenika. V Zadru so Italijani poškodovali več jugoslovanskih trgovin. Vsi jugoslovanski časopisi, ki so objavili vest o eksekuciji Gortona, so bili konfiscirani.

BEOGRAD, Jugoslavija, 18. oktobra. — Včeraj so se vršile po vseh jugoslovanskih mestih, posebno pa po Dalmaciji, velike proti-italijanske demonstracije, ker so pred tremi dnevi Italijani usmrtili v Pulju mladega jugoslovanskega študenta Vladimira Gortona.

V Beogradu so bile vse trgovine ovite v črno. Raz poslopja so plapolale črne zastave.

Študentje so delili med ljudi letake in jih pozivali naj se udeležijo maše-zadušnice, ki se bo brala danes za "jugoslovanskega študenta-mučenika".

Policija je skušala zatreti demonstracije proti Italiji, kar se ji je pa le v malokaterem slučaju posrečilo.

Posebno sovražno razpoloženje napram Italijanom je zavladalo po Dalmaciji.

V Zadru, italijanskem pristanišču sredi jugoslovanske obale, so fašisti demonstrirali proti Jugoslaviji ter razdejali več jugoslovanskih trgovin.

Jugoslovanski cenzor ni dovolil časopisju, da bi poročalo podrobnosti o teh neredih.

Nadaljno znamenje, da jugoslovanska diktatura ne dovoli protifašističnega razpoloženja, je to, da so bili zaplenjeni vsi časopisi, ki so poročali o usmrtitvi Gortona.

V Ljubljani, glavnem mestu Slovenije, so bili danes zaprti vsi kinematografi in vsa gledališča v protest proti eksekuciji.

JAPONSKA HOČE SKRČITI MORNARICO

Dozdaj so dobile vse velike vabilo na razoroženo konferenco in potrdile sprejem.

WASHINGTON, D. C., 18. okt. — Državni departement je danes objavil, da je Japonska sprejela vabilo na januarsko mornariško konferenco v Londonu.

Japonsko sporočilo je vsebovalo kratko, a nujno prošnjo za resnično mornariško skrčenje, ne pa le za enostavno omejitev. Poudarjanje te točke spominja na dejstvo, da se nista mogla predsednik Hoover in angleški ministrski predsednik MacDonald dogovoriti glede skrčenja števila križark, kar bo najbolj važna zadeva na konferenci.

Kot se glasi sedaj angleško-ameriški dogovor, bo Anglija obdržala 340,000 ton križark, Združene države pa 315,000 ton.

Amerikanci so izvedeli iz dobre ga vira, da bodo tozadevne številke v Londonu najbrž še nadalje skršene in da bo mogoče uveljaviti resnično skrčenje tako ameriškega kot angleškega programa.

Japonski poslanik Debuchin je izročil vrhovnemu tajniku Stimsonu odgovor Japonske. Isti odgovor je

SKUPINA SKUŠA UVELJAVITI SUHAŠKO POSTAVO NA DANSKEM

KODANJ, Dansko, 18. oktobra. Narodna zveza danskih suhačev je poslala danes petico, v kateri je vprašala, če bo vlada uveljavila predlog za krajevno opcijo v sedanjem zasedanju državnega zbora. V slučaju odklonitve bo tozadevna predloga uvedena privatnim putem. Narodna zveza razmišlja tudi o predlogu, naj se zahteva od danskega poslanika v Washingtonu in Helsinkih, naj se odrečeta ekstrateritorialnim prerogativam glede uvoza alkoholnih pijač, kot je storil angleški poslanik v Washingtonu. Ta predlog bo predložen zunanjemu ministru.

POČASTITEV EDISONA V BRAZILJI

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 18. oktobra. — Na čast Tomaža Edisona, bo Rio de Janeiro proslavil jubilej iznajdbe žarnice s tremi dnevi proslave, pričeni z dnem 19. oktobra.

poslala Japonsko tudi v London. Japonski soudeležbi niso pridejane nikake rezervacije.

Japonska bo najbrž naprosila, naj poveča svojo pomožno ladijsko tonažo od razmerja 3-5 do razmerja 7-10 v primeru z angleško in ameriško mornarico.

Vse sile, ki so bile povabljene na mornariško konferenco, so sprejele vabilo.

OBRAVNAVA V CHARLOTTE

Včeraj sta obe stranki navedli zadnje argumente. — Slučaj bo najbrž izročen poroti v ponedeljek.

CHARLOTTE, N. C., 18. oktobra. Danes ta navedli obe stranki zaključne argumente v procesu proti sedmim tekstilnim delavcem, ki so obtoženi, da imajo na vesti umor policijskega načelnika Aderholta.

Sodnik Barnhill bo pojasnil potrošnikom slučaj na dolgo in široko, kar se bo najbrž zgodilo v ponedeljek, da mu ne bo treba razmišljati o stvari preko konca tedna.

Sumiranje slučaja se je pričelo včeraj. Obe stranki sta predložili svojo domnevo glede smrti policijskega načelnika.

Državni pravdnik je rekel:

— To ni bil spor med obtoženci in gostilnijsko policijsko silo, pač pa le del velike vojne med postavo in nepostavnostjo.

Zagovornik strankarjev je pa izjavil: — V tem slučaju je poglavitno vprašanje, če ima človek pravico, da se organizira in zavaruje sama sebe.

HAITI JE SKRČIL SVOJO "MORNARICO"

PORT AU PRINCE, Haiti, 18. okt. Po slavnem vzgledu mornaric cellega sveta, da skrčijo svoja mornariška oboroževanja, je tudi Haiti skrčil moč svoje mornarice na deset motornih čolnov. Potopil je namreč na visokem morju svoj svetilniški teden Eclairer, ki je bil obsojen na "smrt" kot nesposoben za nadaljnjo službo.

Trideset čevljev dolgi motorni čoln, ki je sedaj zastavna ladja Haitija, je dobil naročilo, naj skrbi za svetilnik in sistem luči ob nekako 1000 milj dolgi obrežni črti Haitija.

AVSTRALSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK ODPOTOVAL

CANBERRA, Avstralija, 18. okt. Avstralski ministrski predsednik, Stanley Bruce, ki bo odstopil v soboto, vsled poraza njegove stranke pri avstralskih splošnih volitvah, bo odpotoval ali v Evropo ali pa v Novo Zelandijo. Rekel je, da se ne bo do njegove počitnice vmešavale v njegove privatne ali javne interese v Avstraliji.

STIMSON BO ZASTOPAL ZDR. DRŽAVE

Ameriški državni tajnik bo edini zastopnik Združenih držav na mornariški konferenci v Londonu.

WASHINGTON, D. C., 18. okt. — Državni tajnik Henry L. Stimson, ki je igral vodilno vlogo pri zadnjih angleško-ameriških mornariških razpravah, je bil izbran od predsednika Hooverja, da nastopi kot ameriški zastopnik na londonski razorožitveni konferenci.

Mogoče je, da bo državni tajnik edini delegat Združenih držav. Na vsak način pa bo bosta navzoča v Londonu tudi ameriški poslanik v Belgiji, Gibson in podadmiral Jones, ki bosta Stimsonova glavna svetovalca. Oba sta bila že delegata na ženevski konferenci ter dobro poznata problem, s katerim se bodo bavili na konferenci.

Ker pa bo moral tozadevni dogovor podpisati senat, predlagajo nekateri, naj bi poslal Hoover v London kakega senatorja, kar se pa najbrž ne bo zgodilo.

Predsednik Hoover je pred kratkim poslal senatorja Hale-a in Swansona v Belo hišo in razpravljala z njima o tej stvari. Vsled tega je nekaj možnosti, da bosta odpotovala v London.

TURKI BODO PLESALI V PREJŠNJI SULTANOV PALAČI

CARIGRAD, Turčija, 18. oktobra. Dolma Dagče palača, prejšnje bivališče sultana in kalifa, bo kmalu izpremenjena v plesno dvorano. Ker je ustvaril predsednik Mustafa Paša svoje poletno bivališče v Jalovi ter ne bo najbrž prebival še nadaljnjo poletje tukaj bo skušal komitej meščanov pregovoriti vlado v Angori, da je sultanova palača edini prostor, kjer se bo lahko vrtila plesalčna turška mladina.

Ker je dobro znano, da so vsi voditelji nove Turčije zelo plesaljni, se domneva, da bo tozadevni predlog sprejet.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

RUSKI VOJAKI

Po zahtevi Klementa Vorosilova, sovjetskega vojnega komisarja, ima Rusija dovolj vojaštva in dovolj opreme, da se lahko bori v velikem obsegu s katerikoli kapitalistično silo.

BURJA IN MRAZ V NEW YORKU

Zimski vetrovi so prinesli v mesto New York prvi sneg, ki pa ni obležal, temveč se stajal na poti.

Zimsko vreme je zadelo več severnoiztočnih držav ter prineslo v četrtek prvi sneg v New Yorku, Newarku, Philadelphiji, Buffalu in številnim drugim mestom. Sneg je pričel padati ob mrzlem, severozapadnem vetru, ki je napotil številne, da so oblekli svoje zimske suknje.

V New Yorku ter tudi v večini drugih krajev je bil padec snega le malenkost in ni pustil za seboj nobenega sledu, čeprav je ušlo to mesto bolj milostno kot pa Scranton, Pa. in Norwalk, Conn., kjer sta se oglasili zmrlina in tudi toča.

Mrzli, severozapadni veter, ki je dosegel svoj višek malo pred četrto uro, je povzročil vsaj eno nesrečo, ko je veter podrl na tla nekega starca, katerega so morali takoj prevesti v bolnico.

V Syracuse je padel toplomer za 27 stopinj. Tudi v tem mestu je padel sneg.

Vremenski urad je izjavil, da bo v mestu New Yorku ostalo vreme še nadalje mrzlo in precej nestabilno, da pa ne more biti še nobenega govora o kaki pravi zimi.

PRIZADEVANJA MACDONALDA

Parlamentu v Ottawi je pripovedoval, da je njegova misija izključno le misija dobre volje in da nima nobenih stranskih namenov.

OTTAWA, Canala, 18. oktobra. — Potem ko je angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald sporočil kanadski vladi svojo poslanico miru in dobre volje, se je danes pripravljati, da nadaljuje svoje pogovore z kanadskim ministrskim predsednikom glede soudeležbe dominija pri svetovnem razorožitvenem programu.

Govoril je v parlamentu, in med poslušalci so bili vsi voditelji kanadskega političnega življenja. MacDonald jih je opozoril, da je involvirana narodna čast angleškega imperija v tej križarski vojni za mir.

MacDonald je rekel: — Sami ste poslali svojega ministrskega predsednika preko oceana, da podpiše mirovno pogodbo. Podpisal jo je v vašem imenu. Sami ste izjavili, da je vojna izključena iz vaše narodne politike. Zdaj pa je vprašanje, če je vaš podpis na onem dokumentu kaj vreden.

Podpisi Anglije, Kanade, Avstralije in drugih dominijev so postali del narodne časti.

Nato je trdil MacDonald, da skuša Anglija v sedanjem času zadostiti svoji narodni časti. Rekel je, da je bilo v preteklosti veliko prokletstvo, ker so dobri ljudje pravilno govorili, dokim se drugi niso ravnali po njihovih nasvetih.

Glede svoje misije v Združenih državah je rekel, da je odpotoval v Ameriko le na misijo dobre volje.

— Če hočemo, da bo ves svet miroval, moramo v prvi vrsti ustanoviti medsebojno zaupanje. Dogovori brez zaupanja so le enostavne cunje papirja.

GOSPODARI SE BORE ZA NADVLADO

Opazovalci so mnenja, da je nacionalistična vlada še na precej do brem stališču. — Medsebojna rivalstva in ljubosumnosti.

LONDON, Anglija, 18. oktobra. — Tukajšnji dobro informirani krogi so mnenja, da bi bil položaj za predsednika Čang Kaj Šeka in njegovo nacionalistično vlado lahko še dosti slabši kot je pa v resnici.

Na Kitajskem ne pride v poštev par revolucij, kajti dežela je že vavajena takih razmer. Istotako se pa lahko reče, da je zdaj pet velikih vojnih lordov v kitajski republiki.

V prvi vrsti pride v poštev Čang Kaj Šek sam, ki je povelj svoje kantonske armade, zavzel Peiping ter postal predsednik združenega naroda.

Drugi vojni lord je takozvani krščanski general Feng Yuhsiang, ki ima svoj lastni načrt, kako obdržati armado ter se okoristiti z njo. Tretji je Čang Hsuehliang, vojaški diktator Mandžurije ter dedič svojega slavnega očeta, pokojnega Čangsolina.

Četrty je Yen Hsihsan, takozvani uzorni governor province Šansi, ki vedno obdrža nasprotujoči si armadi strogo izven province ter povelje svoje vojaštvo v državljansko vojno le takrat, kadar misli, da bo pomagal zmagati. Slednjič je general Čang Fat-Kwey, ki je bil poveljnik nacionalistične "železne" divizije, ter je postal vojni lord tedaj, ko je domneval, da se mu bosta Feng in Yen pridružila v pohodu proti Nankingu, Kantonu in Hankowu, da strmoglavijo Čang Kaj Šeka.

Čang Fat-Kwey prodira proti Hankovu že več kot en mesec, a vendar še ni dospel tjakaj.

Več generalov, ki so Fengu podrejeni, je pričelo prodirati skozi Honan provinco, toda dospela so nepotrjena, poročila, da se je ta ekspedicija izjalovila.

NEMIRI V BUENOS AIRES

Ko sta se spopadli dve nasprotujoči si stranki, je bila ena oseba ubita, ena pa težko ranjena.

BUENOS AIRES, 18. oktobra. — Ko so se včeraj spopadli pristasi in nasprotniki predsednika Yrigoyena, je bil en moč ubit, drugi pa resno ranjen. Oddanih je bilo več kot sto strelcev.

Ustreljen je bil 60-letni delavec Pío Ituri, ki ni imel prav nobenega opravka s spopadom temveč je sedel na klopi na trgu, ko so izbruhnili nemiri. Ranjen pa je bil dr. Francisco Raynelli, ki je govoril proti Yrigoyenu, ter bo najbrž podlegel poškodbam.

Spopad se je završil, ko so pristasi predsednika skušali razbiti demonstracijo, ki se je razvila v protestno zborovanje proti politiki in administraciji predsednika. Dr. Raynelli je govoril proti predsedniku množici, ki se je zbrala pod avspicijami neke Lige.

Pristasi predsednika so nato navali na zborovalce ter pri tem navedli Yrigoyenu. V tem trenutku je padel strel, ki je prišel baje iz skupine radikalcev, čepečih za avtomobilom v bližini lesenega odra.

Krogla je ranila dr. Raynelli, in ko je padel na tla, je bilo odanih še več nadaljnjih strelcev. Policija na konjih se je takoj pojavila ter razgnala izgreznike. Arretirala je tudi več predsednikovih pristavev.

Nasprotniki Yrigoyena pravijo, da so imeli policijsko dovoljenje za zborovanje, da pa niso bili zavarovani.

Dr. Raynelli je v svojem govoru obojal tudi policijo radi slinčastih dogodkov, ki so se završili v nedeljo in sredo.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	500	\$ 28.40
"	5,000	\$ 90.50	"	1,000	\$ 56.25
"	10,000	\$ 180.00	"	2,000	\$ 112.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svetom v starem kraju v stanu eničati pristojbino za taka izplačila od 5% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodite v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede naših nakazil.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREN TEDNEH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJLINO 75c.

SAKSER STATE BANK

400 EIGHTH STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0550

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedit, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov. Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalište naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

MOČNA IN RESNIČNA BESEDA

Včasih se zgodi, da se prohibicijski fanatiki astrašijo sami svojega veličanstva in svoje oblasti.

Včasih se jim začne dozdevati, da je le preveč resničen rek o prenapetem loku.

V svojem prvem navdušenju so kar goreli za predlog senatorja Shepparda, naj bi ne bil kaznovan samo oni, ki prodaja prepovedane opojne pijače, pač naj zadene občutna kazen tudi onega, ki opojne pijače kupuje.

Zdaj pa prihaja takozvan "trezna druga misel".

Prohibicionisti namreč opažajo, da bi taka drastična, breznužno razumno nasprotujoča postava, izvedbi prohibicije nikakor ne koristila, ampak bi ji škodila.

Kajti, da se koga zastran zločina kaznuje, je treba tožnika.

Ali bi prodajalec opojnih pijač, butlegar ali munšajmar, naznanil svojega odjemalca ter nastopil kot priča proti njemu?

Nikakor ne. Baš tako malo kot nastopi sedaj kupec kakor tožnik napram svojemu liferantu.

Nova postava bi prišla v baš tako slab glas kot obstoječa prohibicijska postava.

Služila bi v to, da bi novo postavlo kršilo na milijone in milijone ljudi, ki ne vidijo v zmernem uživanju alkoholnih pijač ničesar zločinskega oziroma nepoštenega.

Women's Christian Temperance Union je to tudi že uvidela, in na svoji konvenciji sklenila, da bo odločno nasprotovala postavi, ki jo predlaga senator Sheppard.

Ker kongres običajno tako pleše kot suhaške žensčine žvižgajo, ta postava najbrže ne bo uveljavljena.

Ker suhači vedno zatrjujejo da prohibicija napreduje in ker vedo toliko povedati o njenih blagodejnih vplivih, je v zvezi s tem jako zanimiva izjava policijskega kaplana Johna Armstronga, ki je ob enem rektor Saint John's cerkve.

Govoreč o pokojnem škofu Davidu H. Greeru, je izjavil kaplan:

— Pokojni škof, ki je pokopan pod temi kamni, je rekel nekoč: — Če bomo kdaj dobili prohibicijo, bo to največje prokletstvo, kar jih bo težilo ta narod. — Jaz sem tedaj zagovarjal prohibicijo, in mu nisem verjel. Danes pa leži to prokletstvo na nas in v polni meri spoznavam, da je imel škof prav. Prohibicija je ustvarila najslabše razmere, kar jih je kdaj poznala dežela. Prohibicijo spremljajo graft, podkupovanje, izsiljevanje, zločini in hinavščina. Mislimo, da bomo izpodrinili saloni, toda vsak salon je ustvaril najmanj deset še dosti slabših lokalov. Storimo vendar tako kot so storili naši severni sosede. Sprejmemo pametno postavo, ki bo napravila konec tem neznosnim razmeram.

To je močna in resnična beseda, ki bo suhače zelo zadelo — baš zato ker je resnična.

KOLČAKOVI ZAKLADI

Pariški ruski emigrantski list "Renaissance" poroča senzacijsko, malo vest o skrivnih zakladih v Sibiriji. Admiral Kolčak, ki se je boril proti boljševikom, je baže prenesel del zlate rezerve ruske državne banke v Kazan in ko se je moral umakniti, je razdelil zaklad v štiri dele in jih zakopal na samotnih krajih v Sibiriji. Njegovi dediči hočejo to bogastvo sedaj prodati. Obzili so se najprej do enega najbolj znanih pariških finančnikov, a ta jih je odpravil s smehom. Neka pariška banka pa se je za stvar pozanimala in je pripravljena skleniti primerno pogodbo s Kolčakovimi dediči. Ker pripada po ruskih zakonih polovica vsakega, na ruskih tleh izkopanega zaklada sovjetski vladi, je banka poslala v Moskvo svoje zastopnike, da se z vlado zmenijo.

Tako vsaj trdi omenjeni emigrantski list, ki mu pa javnost ne daje prav verjeti.

Vesti iz Primorja.

Drugorodne duhovnike deli "Piccolo" v dve vrsti. "Oni, ki so se najboljše, so v navzkrižju z narodnostjo in ljubše jim je, biti podložniki, kakor pa da bi se čutili državljane. Pri sprejemanju zakonov kažejo duha popostljivosti, odklanjajo pa vsako sodelovanje, katero gre čez ozko mejo formalnih dolžnosti. Slabši duhovniki vršijo po končnih formalnih činih s skrivno strastjo nacionalno čisto protitalijansko delovanje, oprajo se na svobodo gibanja, kateremu so v pomoč narečja po kraških grapah, ki jih ni mogoče kontrolirati. Znano je, da h a vsak poziv k boljšemu obnašanju zagrozi s prestopom v pravoslavje. Ni dvoma, da ima cerkev ves interes na tem, da izgubi take duhovnike, ki se priznavajo za katoliške sub conditione in bi hoteli iz ljubezni do svoje domovine, katera ni Italija, postati razkolniki. Duhovniki so taki, kakor hočejo njihovi škofje in nadškofje, da so. Katoliški duhovniki ob meji pa bi morali biti živahne italijanskega nacionalnega zanosa in brižni za interes domovine nič manj kot za interese religije..."

K delovanju goriškega nadškofa piše omenjeni list: "Italijanska država v Julijski krajini je še deset let definitivna zgodovinska realnost. Pa je šele iz tekočega leta prvi jasni primer, da najvišji katoliški hišarji v Julijski Beneški goriški nadškof monsignor Sedej Borgia — katerega duh je zelo razširjen ob vsej meji — deluje in misli v slogu, ki ni več oni iz famoznih pastirskih listov, v katerih se je italijanska okupacija predstavljala ljudstvu kotčasno vojaško stanje.

Tržaški škof dr. Fogar je bil več dni v Rimu. Bil je v avdienci pri vladnem načelniku in s papazem je imel obsežen razgovor o cerkvenih razmerah v Julijski Krajini in o dispozicijah lateranskega koncordata. Fašistična poročila trdijo, da je papež izrekel željo, da se morajo dispozicije natančno izpolniti ne samo po besedi, ampak tudi po duhu. Listi izjavljajo, da pomeni to rabo latinščine in italijanščine po cerkva v Italiji z omejenimi pokrajinskimi vred in samo, kadar to zahteva absolutna potreba, se za tečje duhovniki, podrejeno in prehodno, h krajevemu narečju.

Občina Peroj v Istriji je pravoslavna. Fašisti hodijo okoli in razlagajo, kako so že davno prišli v Peroj približniki iz Črne gore in ostali pri svoji veri. Tudi o Rimonjih govorijo in pišejo z grožnjo, da bi Italijanska oblast vsako razkolniško gibanje zatrla s še večjo silo, kakor jo je uporabila svoj čas proti Rimanjem Avstriji.

Direktor lista "Popolo d'Italia" Arnaldo Mussolini je posetil vzhodno mejo in piše o Reki:

"Nisem pesimist in sodim, da je napeti lok trdosti v reškem življenju že presežen, vendar pa se ne more odlašati s preskrbami, katere naj močan vodilni razred prouči in izvede. Na Reki so ljudje neoporečne zvestobe in velike poštenosti, ki ne morejo izrpati svoje de-

lavnosti s preklinjanjem krivične meje in glodanjem na dejstvo, da je malo pristanice na Sušaku polno parnikov in blaga. Noben problem v fašistični Italiji pa nima ne rešljivega značaja." Te dni je bila v Rimu reška deputacija, katero je imel vladni načelnik Mussolini dolge razgovore o raznih potrebah Reke. Poslanec Bačicu je rekel Mussolini že pred meseci, da vedno misli na težko situacijo, v kateri se nahaja Reka zaradi slabih pogodb. Fašistični tisk izjava, da se interesiranje za Reko dviga iz faze poizvedovanja in vladni načelnik se pripravlja, da na praktičnem polju poda znake svoje dalekoglede dobrotelčnosti.

V župni cerkvi sv. Petra v Tinovnem je imel novo mašo g. Milan Grij. V mašnika je bil posvečen v katedrali sv. Vida na Reki. To je prvi duhovnik iz reškega semenišča. Rimska agencija "La Recentissima" priobčuje ukrepe monopolnega ravnanja o transniti trgovini s tobakom in tržaški svobodni coni. Monopolizacija je obsežna in pri-pada neki ameriški in švicarski družbi ter še drugim inozemskim družbam. Prva bo zaposlila okoli 2400 delavcev, druga 200. Monopolizirani tobak bo dohajal iz Grčije, Turčije, Bolgarije in Makedonije.

Tržaški šolski oskrbnik pretvarja učiteljskemu osebju prilike v ita-

lijansko obliko tako-le: Ano Srebrnič se piše sedaj Argentini, Vilibald Komac Comazzi, Vinko Bandedi Bandedi, E. Lokar, Lokardi K. Nachtigal Luvin, Marković De Marco, Havel Ave, Moravec Moravi.

Z roboto popravljajo ceste posebno po Istri. Tako so robotali v Motovunskih Novakih te dni vsi moški od 16. do 60. leta pod globo 60 lir in popravili so poti, kjer je bila potreba najnujnejša.

Gradnja vojašnice v Idriji dobro napreduje. Zaposlenih je okoli 40 domačinov. Posestnik Podobnik, ki je moral odstopiti svoje zemljišče za zgradbo vojašnice, si je kupil domačijo pri "Gorenju" v Cerknem.

Tatvine volov in ovac v Istri na dnevnem in nočnem redu. V Vranji pod Učko goro so odgnali lopovi seljaku Rabariču par lepih volov. Vse selo je bilo pokoncu. Petdeset seljakov je odšlo proti Barotju. Vola so dobili v neki sumi privezanega na debla. V Balah so tudi izgubili vola pa ni ne duha ne sluha ne o volih in ne o tatovih. Orožnikov je v deželi ogromno število.

Avstrijsko puško je našel v nekem grmu blizu Nabrežine 12-letni pastirček Josip Gruden. Dečka je puška močno ugajala. Ko je pritiškal na "petelina", se je puška sprožila in deček je padel na tla smrtno zadet.

Odmevi Redlove špijonažne afere.

24. avgusta so prišli v gardero-bi neke dunajske banke starega slabotnega moža, baš ko se je hotel odstraniti z ukradenega, praznega avtomobila, ki ni bila več vredna nego 40 Din. Bil je to 62 letni bivši trgovec Jožef Jeczes iz Brodajja. Zagovarjati se je moral pred porotniki, ker je bil že prej predsedal tri leta v neki avstri. ječi, nakar so ga izgnali v njegovo domovino v Galicijo.

Navzlic temu se je vrnil na Dunaj, ker ni mogel najti v Galiciji nobenega zaslužka in ni hotel nihče skrbeti zanj. Nadel si je napadno ime in dobri ljudje so mu pomagali z majhnimi darovi, da ni poginil od glada. Vse to je povedal pred sodniki, njegov zagovornik pa je vedel povedati še več. Jeczes je mož, ki bi pred dvema desetletjima po čudnim naključju lahko rešil avstrijsko armado velike škode.

Slučaj je hotel, da mu niso verjeli in da se je moral sam zagovarjati pred sodiščem. Stvar je bila takšna:

Leta 1909. je pozval neki možakar iz majhnega dunajskega hotela telefonično špijonažni urad avstrijskega vojnega ministrstva in prosil, naj pošljejo takoj zaupnega višjega častnika k njemu, češ, da hoče razkriti nevarno vojnisko afero. Nekoliko minut pozneje je stal pred njim šef namestnik tega urada polkovnik Ronge. Mož se mu je predstavil kot trgovski agent Jaczes iz Brodajja in mu povedal s skrivnostnim obrazom, da je zvedel o kopiji prazemlskega trdnjavskega načrta, ki je prišel v vojnenske roke in ki leži sedaj v nekem kovčgu v znanem bernskem hotelu. Pripravljen je bil podati se z agentom vojnega ministrstva v Bern in ga spraviti vohunu na sled. Potem je dejal, da se neka tuja vlada zelo zanima za nove krogle, ki jih je baže uvedla avstro-ogrsko armada in je vprašal tako mimogrede, če so takšne krogle sploh v rabi. Za tem vprašanjem je sumil polkovnik Ronge več nega preprosto radovednosti in je dal moža aretirati.

Postavili so ga zaradi poskušene-ga zavljanja k špijonaži pred sodnike. Tu je prisegel, da je nedolžen in da je hotel samo avstrijski armadi napraviti veliko uslugo. Trdil je neprestano, da je visok avstrijski častnik prodal ruski vladi načrt Przemysla. Nihče mu ni verjel in najbolj sta zmajevala z glavami oba visoka častnika iz vojnega ministrstva, ki sta prisostvovala procesu proti Jeczesu kot vojaška strokovnjaka. Eden mel njima je imel veliko razlogov, da se je kazal nevernega.

Bil je namreč polkovnik Redl sam, tisti, ki je bil izročil prazemski načrt ruski vladi, tisti, ki je kot šef avstrijske špijonažne službe špijonažil v prid Rusiji, tisti, ki so mu tri leta pozneje njegovi tovariši položili revolver na mizo, da se jot kot razkrinjak špijon ustrelil! Jeczes sam ni hitel od daleč stiti, da sedi v njegovi bližini častnik, katerega je obtoževal vohunstva. In

ČE LJUBI ŽENA DRUGECA

Kmet Gabržel iz Žitkova na Čehoslovenskem je našel te dni jutraj v staji pod konjem truplo svojega sina Jana, na katerem so se poznali sledovi udarcev s sekuro in davljenja. Orožniki so aretirali Janovo ženo Terezijo, njenega brata in mlinarja Valička, na katere je padel sum, da so Jana Gabržela umorili. Orožniki so takoj opazili, da manjka mlinarju konec prsta na roki, katerega so našli pozneje v ustih umorjenega Gabržela. Mlinar se je izgovarjal, da je hotel med plesom pobrati cigareto in si je slučajno odgriznil košček prsta, tako pod težo dokazov je končno priznal zločin.

Jan Gabržel se je že dve leti prepiral z ženo, ker nista imela otrok. Za moževim hrbtom je imela žena ljubavno razmerje z mlinarjem in to je postalo za moža usodno. Da se ga odkrižata, sta zaljubljenca sklenila spraviti ga s sveta. V nedeljo sta se udeležila domače veselice v gostilni in pozno ponoči sta se vrnila domov. Mlinar je zlezal skozi okno v izbo, s svakovro pomočjo je moža zadavil in mu zlomil tilnik. Truplo sta zavlekla v stajo in vrgla pod konja, da bi ljudje mislili, da je Jana poodil konj. Žena je mirno gledala, kako sta njen ljubček in svak mrevnarila moža. Po umoru je zaklenila na inorilec vrata in ostala sama doma. Mlinar je dal bratu svoje ljubice srebrno uro in nekaj denarja kot nagrado za pomoč pri umoru.

NAHOD V 20 MINUTAH
OPRAVLJEN

Nahoda se boji vsak človek, čeprav ni nevaren in ga ne moremo pristiževati med bolzni. Nahod kot posledica prehajanja traja samo nekaj dni in vendar je tako neprijeten, da bi človek skoro raje prenašal kako bolezen, tem bolj, ker nimamo zanesljivega sredstva, s katerim bi se dal nahod hitro in temeljito odpraviti. Šele zdaj se nam obeta tudi proti nahodu učinkovito sredstvo.

Proti nahodu se je priporočalo že prej elektriziranje nosu, toda to sredstvo se ni rabilo, ker povzroča elektriziranje neprijeten občutek. Zdaj je pa odkril lyonski zdravnik dr. Bordier način, po katerem se neprijeten občutek pri elektrizaciji nosu znatno omili. Njegov aparat računa z občutljivostjo organizma in električni tok se da poljubno regulirati. Pacient sede na stol in daje zdravniku znak, ko doseže električni tok tako silo, da postane toplota neznočna. Dr. Bordier pravi, da zadostuje 29 minut elektrizirati nos z električnim tokom 200 do 300 miliamperov, pa je odpravljen tudi najhujši nahod. Dihanje postane normalno, kihanje izostane in glavobol kot posledica nahoda preneha.

POTREBUJEMO 30 MOŽ

za delati 42" francoske doge. Imamo pogodbo za 3 milijone dog in jamčimo delo za 3 leta. — Vprašajte pri: Reechwood Band Mill Co., Cordele, Ga., ali Joe Herlevich, c/o Beechwood Band Mill Company, Rhine, Ga. (3x 19,21,22)

PRODAM HARMONIKO

najnovjšega graceskega izdelka, nemško oglašeno. Imam novo in rabljeno dvo in štirivrstno na izbero. Kdor rabi, naj se takoj oglasi, ker s ceno bo zadovoljen.

Louis Fellich,
1875 Madison St., Brooklyn, N. Y.
(2x 19&21)

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Peter Zgaga

V neki naselbini, menda v Durrant City, Pa., so pa nekateri naši rojaki v Italijana zaverovani.

No, se bodo že izpametovali. Z Italijani se ni dobro bratiti. O tem so se najbolj prepričali naši bratje v Primorju, ki so verjeli njihovim navidezno bratskim ponudbam.

Baje je na neki tamošnji slovenski krstiji hvalil Italijan Mussolini.

Hvalil naj bi ga med svojimi ljudmi, ali naj bi mu pa sam med štirimi stenami slavo pel.

V pošteni družbi se pa Mussolini-jevo ime ne imenuje.

— No, ali si ga že? — Po čem ja? — Jaz bom se par tednov počakal. Pravijo, da bo potem cenejši. — Cinfandelo in muškatelje. — Newyorško mi pa ne paše. Ima nekaj čuden duh. Če mu pa malo belega primešaš, je dobro.

Taki in enaki pogovori se vrše med našimi rojaki.

Kot se vidi, nimajo fantje slabega okusa. Poglavito je, da bo okusno tisto, kar se bo izčistilo iz tega.

Jaz ga nisem še nič. Moj soseda ima še lanskega. Here you are!

Ko sem bil zadnjič predstavljen porednemu in brhkemu dekletu, mi je kar sapa zastala, tako je bila čedna in lepa.

Ko je človek predstavljen, pa mora reči par besed.

Tako, pravijo, že vsaj olika zahteva.

Pa sem osel rekel v najboljšem namenu: — O, vi ste tista. Oh, koliko sem že slišal o vas.

Pa mi je kaj segla v besedo in jo presekala reklo:

— O ja, marsikaj se sliši o meni. Ampak nikar ne verjem, Zgaga, saj ni nič res, kar ljudje govorijo.

V ženitvenem posredovalnico je prišel mladenci in rekel:

— Jaz bi rad lepo, mlado, pridno delavno, ljubeznivo, varčno, skrbno, izobraženo, dobrosrčno, postrežljivo nevesto.

Posredovalec ga je pogledal izpod očal in odvrnil:

— Prijatelj, če bošes, da bo ustrezno tvojim željam in zahtevam, jih potrebuješ deset. Če jih pa deset vzameš, te bodo zaprli, kajti v tej deželi ni dovoljeno, da bi bil z več kot eno poročen.

Mož je vprašal svojo ženo: — Zakaj si pa stala s svojo prijateljico celo uro pred hišo v dežju in mrazu? Zakaj nista stopili pod streho? — Saj sem jo slišla notri, pa je rekla, da ima samo eno minuto časa.

Henry Ford je skušal uvesti na svoj južno-ameriški plantaži prohibicijo, pa ni šlo.

Delavci so se mu spuntali. Nekateri ljudje niso nikdar zadovoljni. Ali ni Ford dovolj, da mu na plantaži gumij uspeva?

Zakaj hoče poleg tega še hinavščino rediti?

— Zakaj sedite? — zakriči ravnatelj na kaznjenco. — Ali ne veste, da morate vstati, kadar vstopim?

— Saj me niso obsodili, da bi moral stati. Sodnik je dejal, da bom moral sedeti.

— Če bi manj pil, — je rekel zdravnik, bi pri svoji krepki naravi lahko živeli 80 let.

— Preporno, — je odvrnil oca nec.

— Zakaj?

— Ker sem star že 81 let.

Časopisje objavlja nešteto razprav o razmerah, ki jih je ustvarila prohibicija.

Tako pravi neki člankar:

— V New York ni nič lažjega kot dospeti v prostor, kjer točijo opojne pijače.

— To je resnica. Jaz mu popolnoma pritrdim. V vsakem bloku je nešteto takih prostorov. In v tak prostor se pride brez vsakih težav.

Dosti težje je pa priti ven kot pa notri.

Nekatere ženske so stare šestdeset let, pa so uverjene, da jim nihče več ne prisodi kot petdeset let. Pravijo pa seveda, da so stare štiri-deset let.

Oblačijo se tako kot tridesetletne ženske, obnašajo se pa tako kot dvajsetletna dekleta.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Skrivnost sestre Marlen.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Marlen pa je pokazala soglasno s dogovorom, skrajno resen obraz ter pustila Katjo v veri, da je mislila prijaviti celo stvar oblastim. Nato se je odločila Katja končno, da prosi Marlen na reden in dostojen način, nakar je Marlen odvrnila, dal ne bo naznanila, če se bo Katja bolj pošteno vedla napram njej.

Zadevo, da pomaga ubogi Dallah, ni mogla Marlen iti mimo neporabljeno.

Katja je obljubila vse in mir je bil zopet ustanovljen. Katja pa se ni mogla premagati ter vprašala Marlen, če nosi obvezo le iz koketstva ali pa raditega, ker ji dobro pristaja.

Nato je odgovoril Harald nekoliko jezen, mesto Marlene: — Jutri boš poleg, ko bo zdravnik obezval rano. Videla boš vsaj, kaj si povzročila.

— Ali je res tako hudo? — je vprašala Katja.

Predno je mogel Harald odgovoriti, je vstopil služabnik, ki je prinesel na majhni tabeli brzojavko za Harald.

Ta jo je vzel, odprl in prečital. Pri tem pa je prebledel njegov obraz. Z velikimi, preplašenimi očmi se je ozrl v Katjo.

Slednja ga je vprašala pogledala.

— Kakšne novice imaš, Harald?

Marlen je zapazila takoj, da je dobil Harald zelo slabe novice. Tudi ona se je ozrla nanj nemirno.

Harald je pozabil v tem trenutku na vse, kar je zagrešila Katja. Prijel jo je za roko.

— Katja, — uboga Katja, to te bo močno zadelo! Slabe novice so prišle iz Kota Rače!

Katja se je prestrašila.

— Kaj pa je, Harald? Od očeta? Ali je bolan?

Vstal je ter položil roko na njeno rame in v tej kretnji je bilo nekaj izvanredno viteškega.

— Povej vendar, Harald! Ali je oče bolan? Ne muči me vendar!

Še predno je mogel preprečiti to, je izrgala brzojavko iz njegovih rok ter pričela čitati:

— John Vanderhyden je danes ponoči umrl na srčni kapi. Vse potrebno preskrbljeno. Prihod nepotreben. Poslovno vse najbolje urejeno. Nadaljno pismo. — Kamborg.

Kamborg se je pisal prokurist trdke v Kota Rače.

Katja je izbruhnila, kot je bilo pričakovati od njenega naturela, v glasna jadvokanja in tožbe. Jokala je srce pretresljivo in Harald in Marlen sta si prizadevala potolažiti jo. Obtoževala je samo sebe, da je pustila svojega dobrega očeta ter kričala in jokala več ur, ne da bi bila dostopna za kako tolažbo.

Ta izbruh bolesti je trajal do popoldne, nakar je zaspala, globoko utrujena. Ko pa se je prebudila iz spanja, je zopet pričela jokati. Nato pa se je posvetovala več ur z neko modistovko, katero je po telefonu poklicala.

Harald je šel sedaj lahko neoviran v kontor, da govori z Zeldierjem glede smrti njegovega tovariša in tasta.

On sam ni mogel dati na zunaj izraza svoji smrti radi smrti svojega tasta jo je moglo občutiti globlje kot pa Katja!

John Vanderhyden je bil zvest, očetovski prijatelj in globoko ga je bolelo, da ni imel niti svoje hčerke pri sebi v zadnji uri. Ker pa je umrl na srčni kapi, ni niti slutil svojega naglega konca ter je mirno zaspal.

Povsem živo je videl starega gospoda zopet pred seboj, ko ga je zadnjikrat videl ob uri slovesa. Smrtne slutnje so ga polnile.

— Tebi hočem povedati, — meni je, kot da vidim Katjo zadnjikrat. Bodi dober ž njo, Harald! Ne izgubi potrpljenja!

Nc, — on ni tega smel storiti, obljubil je očetu Katje in svojo obljubo je hotel in moral držati. Trdno ga je vezala ta obljuba na Katjo, celo bolj trdno kot pa slovesni "Da" oporoki.

Dogovoril se je z Zeldierjem glede vsega potrebnega.

Tudi z Marleno se je posvetoval glede poslovnih vprašanj, kakor hitro je prišel domov. Zgodilo se je to prvokrat in čutil se je, kako temeljito je podkovana glede vseh stvari, ki so spadale k trgovini.

Pregledala je položaj popolnoma ter dala lahko tudi marsikateri dober svet. Čutil se je, ko je videl pred seboj deviško, mlado prikazen ter si mislil, da je bila dolga leta zaposlena s suhoparno stvarino.

Sklenjeno je bilo, da ne bo Harald prekinil svojih počitnic v Nemčiji. John Vanderhyden bi bil že davno pokopan, še predno bi se mogel pripraviti na povratek. Posle v Kota Rači pa bo lahko vršil medtem prokurist, ki je tam že dolgo vrsto let.

Marlen je svetovala Haraldu, naj izpremeni filijalko v Hamburgu, kjer je sedaj vladal mir, zopet v glavno trgovino.

— Ti lahko zopet v doglednem času misliš na to, da stanuješ stalno v Hamburgu. Zadoštevajo ti bo popolnoma, če potuješ s sempatam za par mesecev na Sumatro. Primerno osebo, ki bo vodila vse posle v Kota Rači, boš gotovo lahko našel, predno boš popolnoma opustil svojo tamonjo filijalko. Za trajno bi tropični kraji tebi le škodovali.

— Kako modra in smotrna si, Marlen!

— Jaz sem popolnoma zrasla s tvojim Horst & Vanderheyden. Harald, pogosto sem že razmišljala o tem, če bi ne hotel premostiti zopet semkaj svoje glavne trgovine. To je bilo vendar tako pred vojno!

Harald je priklimal.

— Gotovo in ti imaš zelo prav. Treba je le vzeti stvar s tega stališča. Pa let bom moral še iti v Kota Rače, a ko je bo ve urejeno, bom lahko vodil glavne posle od tukaj.

Govorila sta o tej zadevi še podrobno ter se posvetovala, kakšna navodila naj dasta, da bo ostalo na plantaži vse v starem tiru, dokler bi se Harald ne vrnil v Kota Rače.

*

Bolost Katje se je kaj kmalu izdivjala in na mesto bolečine je stopilo strašno dolgočasje. Vse žalosti za svojim očetom so bile za njo prekinjene, vse zabave in tudi vrtna veselica se ni mogla vršiti. Katja pa ni znala ceniti tihga življenja ob domačem ognjišču.

Tako sta potekla avgust in polovica septembra v popolnem miru in umakjenosti. Za Haraldja je pomenjalo to utoho, a Katja je našla ta podatek grozljiv in neznosnim.

Marlen nasproti se je Katja vzela skupaj te rse ni pustila več za vesti k odprtim sovražnostim. Dallah pa je imela slabe čase, čeprav si Katja ni več drznila pretepati jo.

Nekega dne pa je rekla Katja pri mizi:

— Jaz ne morem več vzdržati tega življenja, Harald, jaz se moram lotiti kake stvari. Tukaj v Hamburgu je to nemogoče, to uvidim. Lahko pa bi vpriporila kako potovanje. Jaz hočem storiti to na vsak način ter si ogledati Evropo, predno se vrneva na Sumatro.

Harald je razmišljal nekaj časa, nakar je rekel:

— Uvidim, da moraš imeti nekaj razvedrila, Katja, ker ne znaš izpolniti časa z nobeno stvarjo. Jaz pa ne morem proč od trgovine za dalj časa, kajti ravno sedaj imam važne opravke.

Katja se je živahno vzravala.

— To lahko razumem ter zahtevam, da bi hodil ves čas z menoj. Jaz ti stavim predlog, da potujeva in kjer mi bo najbolje ugajalo, bom ostala nekaj časa. Dallah me lahko spremlja.

Harald je razmišljal.

(Dalje prihodnjic.)

BOŽIC V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE

BOŽIČNI IZLET — 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zasigurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

ORIGINALNE SAMOMOR

Ponoči se je vračal trgovčev sin Anton Pitrocha s svojo ljubico ljubico Hedvigo Jurečkovo s plesa v Javoriku na Moravskem domov. Za vasjo je fant nenadoma strastno objel dekleta in zaklical: "Zbogom, Hedviga, zbogom!" Potem si je prižgal cigareto in naenkrat je nastala silna eksplozija. Pitrocha je namreč imel v ustih dinamitno patrono, v cigareti pa zažgalno vrvič. V hipu, ko je dinamitna patrona eksplodirala, je Jurečkovo krepko držal z obema rokama. Dekle seveda ni slutilo, kakšne namene ima fant.

Po eksploziji se je Jurečkova onesvestila in ko se je čez nekaj časa zavedla, je zagledala pred seboj strahovito razmesarjeno fantovo truplo. Dinamitna patrona je odtrgala fantu glavo in jo vrgla daleč proč. Od strahu je deklica znova omedlelo in šele zjutraj so jo našli ob razmesarjenem truplu njenega fanta. Prepeljali so jo v bolnico, kjer bo morala ostati dolgo, ker je zastupila eksplozija tudi na nji težke posledice. Pitrocha je hotel z ljubico na oni svet, ker mu roditelji niso dovolili poročiti se z njo.

DUH SE JAVLJA S TRKANJEM

Štine berlinski zdravniki so preiskovali te dni skrivnostne pojave v neki delavski hiši v Charlottenburgu. Tam se baje javlja s trkanjem po sten in na podobne načine duh nedavno umrlega strica male Lucije Regulske. Kmalu po njegovi smrti so opazili nenavadne reči: po stenah je trkalo in drsalo, mize so se dvigale v zrak, solške knjige male Lucije so plesale po sobi itd. Otrokovi starši so opozorili kot verni katolici svojega župnika na to stvar, ta pa je pozval berlinsko parapsihološko družbo, naj jo preišče. Prva preiskava se je sedaj zaključila z ugotovitvijo, da se okoli otroka, zlasti če se nahaja v transu, v resnici dogaja stvari, ki si jih ne moremo razlagati na naraven način.

Kakor poročajo, bodo sestavili v kratkem še eno preiskovalno komisijo.

KLUB IZŽVIŽGANIH AVTORJEV

Te dni je ustanovljen v Parizu klub izžvižganih avtorjev dramskih del. Na prvi pogled bi človek mislil, da gre za prvi klub te vrste na svetu, v resnici je bil ustanovljen v Parizu že l. 1878. Ustanovili so ga možje, katerih imena so znana zdaj vsemu kulturnemu svetu. Ivan Turgenjev, Emil Zola in Alphonse Daudet. Pozneje so pristopili tudi Flaubert in brata Goncourt. Vsi ti avtorji so doživeli pri premijerah svojih del popoln fijsko. Zola je bil sprejet v klub brez tega pogoja, ker je bilo samo ob sebi umljivo, da se je svojimi deli na gledališkem odru blamiral. Alphonse Daudetov gledališki komad "Arlesienne" je bil izžvižgan še predno se je dvignil zastor pred prvim dejanjem. Maupassanta je pa klub izžvižganih avtorjev odklonil, ker mu je občinstvo izžvižgalo samo enodejanko. Vzrok neuporabnih teh avtorjev je bila njihova originalnost, s katero so kršili stare literarne tradicije. Poleg nasprotnikov so pa imeli tudi vnete zagovornike. O literatih, združenih v sedanjem klubu izžvižganih avtorjev, se to ne da trditi.

NITI ZASTONJ NE MARAJO V GLEDALIŠČE.

V gledališču ob vohodu budimpeštanskega mestnega vrta se je zgodil te dni redek slučaj, da ni prišel niti en gledalec k predstavi neke ogrske operete, ki so jo pa dajali v serijah cela tri leta. Še običajnih prisilcev za proste vstopnice ni bilo od nikoder. Ravnatelj tega gledališča je izjavil, da se navzlic slabemu obisku zadnjega časa ne da prestrašiti in da ohrani opereto na repertoaru. Trdovraten človek.

BANOVČEVI KONCERTI.

20. oktobra: Clairton, Pa.
27. oktobra: Cleveland, Ohio, (Collinwood).
2. novembra: Girard, Ohio.
3. novembra: Lorain, Ohio.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na sledeči naslov:

BANOVČE SVETOZAR.
operni pevec
442 National Ave., Milwaukee, Wis.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na lista, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina polna. Ne čakajte teraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ.
Frank Janesh, A. Baftić.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Lotis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blissh, J. Bevdia.
Mrs. F. Laurich
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich.
J. Zalctel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barboricu.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovšek in Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant. Janecic

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Pannian, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouze.
Gilbert, Louis Vesel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvatič.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masie.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Balt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše.
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakše.
Beasmer, Louis Hribar.
Bradock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, A. Jerki.
Cohemaugh, J. Brežovec, V. Rožanšek.
Crafton, Fr. Machek.

Export, G. Previč, Louis Jupančič, A. Škerlj.
Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Ferencchack.
Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Koroschetz.

Krayn, Ant. Taušelj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demšar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Župit.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich, J. Pogacar.
Presto, J. Demšar.
Reading, J. Fendirc.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj.
Fr. Schiffer.

West Newton, Joseph Jovan.
Willock, J. Petermel.

UTAH

Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA

Williams River, Anton Svet.

Kretanje Parnikov

Shipping News

23. oktobra:
Aquitania, Cherbourg
Dresden, Cherbourg, Bremen
Resolute, Cherbourg, Hamburg

24. oktobra:
Bremen, Cherbourg, Bremen

25. oktobra:
Majestic, Cherbourg
Arabie, Cherbourg, Antwerpen
Augustus, Napoli, Genova

26. avgusta:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
America, Cherbourg, Bremen

30. oktobra:
Berengaria, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

31. oktobra:
Muenchen, Cherbourg, Bremen

1. novembra:
Vulkan, Trst
Olympic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Minnesota, Plymouth, Boulogne sur Mer

2. novembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Boulogne, Sur Mer, Rotterdam

5. novembra:
Thuringia, Hamburg

6. novembra:
Mauretania, Cherbourg
Karlruhe, Bremen
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

7. novembra:
De Grasse, Havre

8. novembra:
Ile de France, Havre
Homerie, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

9. novembra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Conte Biancamano, Napoli, Genova

13. novembra:
Aquitania, Cherbourg
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
George Washington, Cherbourg, Bremen

14. novembra:
Roma, Napoli, Genova

15. novembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Majestic, Cherbourg

16. novembra:
Belgenland, Cherbourg, Anawerpen
Minnokada, Plymouth, Boulogne, Sur Mer
New York, Cherbourg, Hamburg

19. novembra:
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

20. novembra:
Berengaria, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg, Bremen

21. novembra:
Rochambeau, Havre
Dresden, Cherbourg, Bremen

22. novembra:
Olympic, Cherbourg
Arabie, Cherbourg, Antwerpen
France, Havre

23. novembra:
Conte Grande, Napoli, Genova
Deutschland, Altona, Hamburg

27. novembra:
Mauretania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

28. novembra:
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen

29. novembra:
Homerie, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Minnesota, Plymouth, Boulogne sur Mer

30. novembra:
Augustus, Napoli, Genova

31. novembra:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

Jesenski izlet, — okt. 18. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec.